

עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים

מבוא (4/97)

1. על מנת למזער סיכונים הנובעים מעסקאות שעושה התאגיד הבנקאי עם אנשים קשורים, יפעלו התאגידיים הבנקאיים כאמור בהוראה זו.
מטרת ההוראה היא להגביל את היקף חביותיהם של אנשים קשורים לתאגיד הבנקאי ולגרום לכך שעסקאות בין תאגיד בנקאי לבין אנשים קשורים ייעשו על פי שיקולים עסקיים ובתנאים שאינם חורגים מתנאים המקובלים לגבי עסקאות דומות עם מי שאינם אנשים קשורים.

תחולה (4/97)

2. (א) הוראה זו תחול על תאגיד בנקאי, למעט חברת שירותים משותפת.
(ב) כמו כן, תחול ההוראה על תאגיד כפורט להלן, כאילו היה תאגיד בנקאי - תאגיד כאמור בסעיפים 11(א) (א3) עד (ג3) ו- 11(ב) לחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981 (להלן - חוק הרישוי), שהואגד בישראל ונשלט על ידי תאגיד בנקאי.

הגדרות (8/97)

3. "איש קשור" לתאגיד בנקאי -

- (א) בעל שליטה בתאגיד הבנקאי ;
- (ב) מועמד ומי שמחזיק יותר מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בתאגיד הבנקאי או בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד הבנקאי (להלן - בעל זיקה) ;
- (ג) קרוב של המנויים בפיסקאות (א) או (ב) ;
- (ד) דירקטור או מנהל בכיר בתאגיד הבנקאי או בתאגיד השולט בתאגיד הבנקאי או בתאגיד שהינו בעל זיקה בתאגיד הבנקאי ;
- (ה) בן זוג של דירקטור או מנהל בכיר כאמור בפיסקה (ד) ;
- (ו) תאגיד בו המנויים בפיסקאות (א), (ב) או (ג), שולטים או מחזיקים ביותר מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי השליטה, ותאגיד בו מחזיק התאגיד המצויין ברישא ביותר מ-50% מסוג כלשהו של אמצעי השליטה ;
- (ז) תאגיד בו המנויים בפיסקה (ד) או המנויים בפיסקה (ה) מחזיקים יותר מ-50% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה ותאגיד בו מחזיק התאגיד המצויין ברישא, ביותר מ-50% מסוג כלשהו של אמצעי השליטה ;

- (ח) תאגיד, שהתאגיד הבנקאי שולט בו או מחזיק בו יותר מ-10% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה, ותאגיד בו מחזיק התאגיד המצויין ברישא יותר מ-50% מסוג כלשהו של אמצעי השליטה;
- "אשראי"** - כמשמעותו בהוראה מס' 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווח ושל קבוצת לוויים" (להלן - הוראה מס' 313);
- "הון"** - כמשמעותו בנספח א' להוראה מס' 311 בנושא "יחס הון מזערי" (להלן - הוראה מס' 311);
- "חבות"** - כמשמעותה בהוראה מס' 313, לרבות אשראי מפקדונות שהחזרתם למפקיד מותנית בגביית האשראי, ואולם, לעניין ערבות שנתן איש קשור, לטובת התאגיד הבנקאי, להבטחת אשראי שקיבל צד שלישי מהתאגיד הבנקאי, יחולו ההוראות הבאות לעניין הגדרת החבות:
- (א) ניתנה הערבות להבטחת אשראי שקיבל מי שאינו איש קשור, יראו את כל הערבות כחלק מהחבות;
- (ב) ניתנה הערבות להבטחת אשראי שקיבל איש קשור, לא תיכלל הערבות בחבות;
- "מועמד"** - אדם שהגיש בקשה לקבלת היתר מהנגיד לרכישת שליטה בתאגיד בנקאי, בין לבדו ובין ביחד עם אחרים, והמפקח הודיע על כך לאותו תאגיד בנקאי;
- "מנהל בכיר"** - מנהל כללי ועובד בכיר אחר שהדירקטוריון או המנהל הכללי ממונה עליו ישירות;
- "מנהל כללי"** - עובד שהוא בעל התפקיד הניהולי הבכיר ביותר בתאגיד;
- "שיפוי"** - התחייבות בלתי חוזרת ובלתי מותנית לשיפוי חבות מסויימת.

עסקאות עם אנשים קשורים (4/97)

4. (א) תאגיד בנקאי לא יעשה עסקה עם איש קשור בתנאים מועדפים על אלה שהוא עושה בעסקה דומה עם אחרים. לא יתקבלו כבטוחות לחבות של איש קשור, ניירות ערך שהנפיק התאגיד הבנקאי, ואם אותו איש קשור הוא בעל שליטה או בעל זיקה - גם ניירות ערך שהנפיק אותו בעל שליטה או בעל זיקה או שהנפיק תאגיד בשליטתם.
- (ב) סעיף זה לא יחול על תאגיד בבעלות מלאה של התאגיד הבנקאי, שאינו נותן אשראי או שירות אחר לאדם מחוץ לקבוצה הבנקאית. לעניין זה, "קבוצה בנקאית" - התאגיד הבנקאי ותאגידים בנקאיים בשליטתו.

מגבלה על חבויית של אנשים קשורים (8/97) (6/98)

5. (א) סך כל החבויית לתאגיד הבנקאי של כלל האנשים הקשורים לא יעלה בכל עת על 10% מהונו של התאגיד הבנקאי.

- (ב) (1) חבות כל מרכיבי הקבוצה לתאגיד הבנקאי, לא תעלה בכל עת, על 10% מהון התאגיד הבנקאי.
- (2) כאשר חבות של מרכיב בקבוצה, היא בעיקרה לאותו תאגיד בנקאי, לא תעלה חבות של אותו מרכיב על סכום המתקבל ממכפלה של חלקו היחסי בגרעין השליטה ב- 10% מהון התאגיד הבנקאי.
- לעניין סעיף קטן זה :

"גרעין שליטה" - האחוזה המזערי של אמצעי שליטה שעל הקבוצה להחזיק כפי שצויין בהיתר לחברי הקבוצה ואם לא צויין, אחוז כאמור כפי שנקבע על ידי המפקח ;

"חבות" - חבות כמשמעותה בסעיף 3, של אותו מרכיב ביחד עם בן זוגו ותאגידים הנשלטים על ידו או על ידי בן זוגו.

"קבוצה" - קבוצת האנשים שהם ביחד על פי הסכם, בעלי "גרעין שליטה" בתאגיד הבנקאי.

(ג) היה איש קשור בנק מחוץ לישראל, רשאי המפקח להתיר לתאגיד הבנקאי להגדיל את חבות הבנק לתאגיד הבנקאי מעל לשיעור לפי סעיף קטן (א), ובלבד שההגדלה לא תהיה ביותר מ- 15% נוספים מהונו של התאגיד הבנקאי.

(ד) לעניין סעיף זה :

"החבויית לתאגיד הבנקאי" - לרבות החבויית לכל התאגידים הנשלטים על ידי התאגיד הבנקאי, בישראל ומחוץ לישראל, למעט לתאגיד ריאלי ;

"אנשים קשורים" - למעט :

- (1) המדינה, תאגיד בנקאי, מועמד ותאגיד כאמור בפסקה (ח) להגדרת "איש קשור" ;
- (2) מי שמחזיק יותר מ- 10% אך פחות מ- 20% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה (ללא שליטה) בתאגיד הבנקאי או בתאגיד בנקאי השולט בתאגיד הבנקאי ומי שקשור לאותו מחזיק על פי פסקאות (ג) - (ז) להגדרת "איש קשור" ;
- (3) חברה שמניותיה נסחרות בבורסה בתל - אביב בה מחזיקים המנויים בפסקאות (א), (ב) או (ג) להגדרת "איש קשור" יותר מ- 10% אך פחות מ- 20% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה (אך ללא שליטה).

ניכויים (4/97)

6. לצורך סעיף 5 ינוכו מסכום החבות, סכומים אלה :

- (א) פקדון שהופקד בתאגיד הבנקאי על ידי תאגיד בנקאי אחר, בנק מחוץ לישראל או המדינה, למתן הלוואה על אחריות המפקיד לאיש הקשור, בסכום בו אין לתאגיד הבנקאי חובה לפרוע את הפקדון אם הלווה לא פרע חובו לתאגיד הבנקאי ;
- (ב) כתב שיפוי של תאגיד בנקאי אחר או של המדינה אשר ניתן להיפרע מהם אם אין אותו איש קשור עומד בתנאי החבות.

אישור עסקאות עם אנשים קשורים (4/97) (6/98)

7. (א) עסקאות עם איש קשור טעונות אישור מתועד של ועדת הביקורת או הוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים, כמפורט להלן :

- (1) כל עסקה, המתבצעת כאשר סכום החבות או שכתוצאה ממנה סכום החבות של איש קשור עולה על 50,000 ש"ח או 0.1% מהונו של התאגיד הבנקאי, הגבוה ביניהם (להלן - הסכום המזערי), אולם באיש קשור שהוא יחיד הסכום המזערי לא יעלה על 250,000 ש"ח ;
- (2) כל עסקת מכר או שכירות עם איש קשור, שסכומה עולה על הסכום המזערי ;
- (3) כל עסקה אחרת עם איש קשור, אם לא נקבע סכום לגביה, או אם סכום העסקה עלה על סכום שייקבע על ידי הדירקטוריון, ובלבד שהסכום שייקבע לא יעלה על הסכום המזערי ;
- (4) הפרשה או מחיקת חוב של איש קשור.

הוועדה לעסקאות עם אנשים קשורים, תדון בעסקאות שעשה אדם קשור עם התאגיד הבנקאי, קודם שהפך לאדם קשור בו, אם יתרת הסכומים בעת שהפך לאדם קשור עולה על הסכומים החייבים אישור על פי פסקאות (1) - (3).
הגיעה הוועדה למסקנה כי העסקה חורגת מגודל העסקאות המותר לאדם קשור, או כי תנאיה אינם תנאי השוק ואין אפשרות בשל מחוייבות משפטית לבטלה או לשנות תנאיה - יודיע על כך יו"ר הוועדה למפקח על הבנקים באמצעות מזכיר התאגיד הבנקאי.

- (ב) האישור על פי סעיף קטן (א) יכלול גם אישור שהעסקה אינה סותרת את סעיף 4 ;
בפרוטוקול הדיון יצויינו ההסברים שקיבלה הוועדה על מנת לוודא את האמור לעיל.
- (ג) הדירקטוריון יקבע נוהלי דיווח ומעקב על עסקות מהותיות עם אנשים קשורים ;
מבלי לפגוע באמור לעיל, מתן אשראי לאיש קשור בסכום העולה על 0.5% מהונו של התאגיד הבנקאי, או עסקה מסוג אחר בסכום שיקבע הדירקטוריון, ידווחו למליאת הדירקטוריון בישיבתו הקרובה.

איש קשור שהוא עובד (4/97)

8. הוראות אלו לא יחולו על עסקה שעשה התאגיד הבנקאי עם איש קשור, אם אותו איש קשור הוא עובד התאגיד הבנקאי והעסקה נעשתה במהלך העסקים הרגיל ובשיעור שאינו עולה על השיעור שנקבע לעניין זה בהסכם עבודה קיבוצי או בהסדר קיבוצי החל על עובדי התאגיד הבנקאי.

דיווח לפיקוח על הבנקים (4/97)

9. (א) תאגיד בנקאי יגיש לפיקוח על הבנקים, נתונים לסוף חודש יוני ולסוף חודש דצמבר של כל שנה, רשימה של כל האנשים הקשורים לו וציון חבות של כל איש קשור. עם זאת על התאגיד הבנקאי לדאוג לקיום רשימה כאמור במשרדיו, כשהיא מעודכנת בכל עת.
- (ב) מתכונת הדיווח מפורטת בהוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים.

הוראות מעבר (4/97)

10. חריגות מהמגבלות על פי הוראה זו, אם כתוצאה מיישום השינויים להוראה ביום 1.1.1998 ואם בשל אישורים שניתנו בעבר על ידי המפקח, תחוסלנה תוך שנה.

* * *

עדכונים			
תאריך	פרטים	גרסה	חוזר 06 מס'
10/3/91	חוזר מקורי		1508
8/91	שיבוץ בהוראות ניהול בנקאי תקין	1	-----
4/11/91	עדכון	2	1528
3/1/93	עדכון	3	1616
4/4/94	עדכון	4	1701
12/95	גרסה מחודשת של קובץ ניהול בנקאי תקין	5	-----
30/4/97	עדכון	6	1868
3/8/97	עדכון	7	1882
30/6/98	עדכון	8	1933